

Sällskapet Strömstierna – Nyhetsbrev 38

Hej alla,

Nyhetsbrev 38 kommer nu som det första brevet år 2023, detta enligt vår månadsplan.

Utöver nyheterna i detta brev om Lysekils historia finns de gamla nyhetsbrev tillgängliga på vår hemsida: Nyhetsbrev 1: 1543 – 1587. N:o 2: fram till år 1610. N:o 3: till 1658-02-26. N:o 4: till 1679-08-22. N:o 5: till år 1700 (Lotsstation på Lotsberget). N:o 6: till freden i Nystad 1721-08-30. N:o 7: till 1747 cirka. N:o 8: till 1778-01-24. N:o 9: till år 1800. N:o 10: till fredsavtalet med Norge 1814. N:o 11: till år 1830. N:o 12: till köpingsbildandet 1836-02-27. N:o 13: till 1843. N:o 14: till 1850. N:o 15: till 1857. N:o 16: fram till 1860, N:o 17: till 1863. N:o 18: 1864-1866. N:o 19: 1867-1870. N:o 20: 1871-1873. N:o 21: 1874-1876. N:o 22: 1877-1879. N:o 23: 1880-1881. N:o 24: 1882-1883. N:o 25: 1884-1886. N:o 26: 1887-1888. N:o 27: 1889. N:o 28: 1890. N:o 29: 1891. N:o 30: 1892. N:o 31: 1893. N:o 32: 1894. N:o 33 1895. N:o 34 1896. N:o 35 1897. N:o 36 1898-1899. N:o 37 1900-1901.

Nyhetsbrev 38 har information om händelser i Lysekil med omgivningar år **1902**.

Brevet innehåller information om arbetarrörelsen, fartyg, konservindustrin, motorindustrin och stenhuggerier. Bland årets händelser vill jag nämna – Bohuslänska Granitkompaniet bildas och Bornö fältstation byggs samt Ernst Hörmans bok om Lysekil utkommer. Notera även att det publiceras en Lysekilsvisa detta år!

Som vanligt är understrykningar i texten mina egna gjorda kompletteringar detta i syfte att förtydliga informationen.

Nyhet

När Ni läser denna Lysekils historia har jag källreferenser till de flesta händelser. Tanken med detta är dels att visa var informationen är hämtad, dels att stimulera till mer läsning. Ni kan på vår hemsida även hitta en Källförteckning över litteratur som berör Bohuslän och Lysekil.

Nyhetsbrev 14 innehåller en förteckning över **Förkortningar**. Listan med förkortningar till källor och personer kan vara användbar. Några förkortningar kan vara ersatta med klartext!

Om Ni vill kommentera innehållet i denna **Lysekils historia** är Ni givetvis välkomna!
Nästa Nyhetsbrev numro 39 kommer att sändas ut till Er i slutet av februari 2023.

Mvh Per Stenros
perstenros@gmail.com

/

LYSEKIL 1902

- 1902 cirka Justinus Tobisson och andra kända Lysekilsbor bildar Lysekils Dykeri och Bergnings AB. (Arvid Sandell, LP 2003-09-19: 1903!)
- 1902 Svenska ArbetsgivareFöreningen/SAF bildas som motvikt till LO. (SAR, sid 17)
- 1902 Bohuslänska Granitkompaniet bildas. (Bohusläns samhälls- och näringsliv, 2. STENINDUSTRIN)
- 1902 Konsul J. Ahnström driver konserverfabrik i Marstrand. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 15)
- 1902 På Malmön anges Carl Engberg vara ansjovisfabrikant. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 15)
- 1902 Tossene, Askum, Berfendal och Kungshamn kommuner beslutar anställa fyra nya barnmorskor. Lönen varierar mellan 300 kronor och 100 kronor per år beroende på utbildningsnivån. För varje förlossning där barnmorska biträder betalas till henne 4 kronor av den som äger fastighet taxerad till minst 1.000 kronor eller som taxerar för inkomst av kapital eller arbete. Övriga betalar 2 kronor med undantag för fattighjonen som erbjuds denna tjänst gratis.
- 1902 Den tremastade skonaren CHRISTINE med hemmahamn i Lysekil byggs om till tremastad slätskonare vid Tryckhållans varv på nordöstra Orust.
- 1902 Bornö fältstation byggs av Otto Pettersson och Gustaf Ekman på Stora Bornö i Gullmarsfjorden. (web: Göteborgs Universitet) [Anm/PS: Fiskeriverket skriver att ett laboratorium anläggs på Bornö 1901.]

(Inger Wickman, Östersidan, sid 63)

- 1902 Sjökapten Emil Bernhard Lycke startar E.B. Lyckes Konservfabrik med ansjovisinläggning i Sandvik på Östersidan i Fiskebäckskil. Även kaviar tillverkas men i mindre skala. Bleckburkarna för konserverinläggningen levereras av August Mattssons bleckslageri i Lysekil. (Skaftö Årsskrift 1984, Lyckes Fabrik av Sven Säfström)
Verkamheten med Sandvikens försäljningsmagasin upphör. (Inger Wickman, Östersidan, sid 63)
- 1902 Lysekils Mekaniska Verkstad bygger sin första gjuteribyggnad och på våren installerar fabriken, på initiativ av hydrograf och professor Otto Pettersson, en tvåtaktsmotor på fyra hästkrafter i en barkass tillhörig hydrografisk-biologiska kommissionen. Motorn visar sig vara mycket tillförlitlig. (Träbiten/72, sid 7)
- 1902 Elis Luckey köper en burkfalsmaskin av Lysekils Mekaniska Verkstad för 340 kronor samt pelarpress, knäckmaskin, sickmaskin och 10.000 konservnycklar. (Knuth Hansson, sid 152) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 44A.]
- 1902 Arbetarekommunens styrelse anordnar dramatiska aftonunderhållningar för sina medlemmar. Bland annat kan nämnas skådespelaren August Lindbergs uppläsningar av Shakespeares ”Stormen”, som samlar en publik av över 200 personer. (LAK, sid 21)
- 1902 Lysekils föreläsningsförening bildas. (IS/LP 2001-12-27)
- 1902 Gideon Julius Flodin bygger ny fabrikslokal på tomten till den så kallade Lysellska fastigheten på Södra Kvarngatan. I samband med nybyggnationen

inköps en ny press som kan trycka betydligt snabbare. Därmed överges den tidsödande handtryckningsmetoden.

Gideon Julius Flodin övertar verksamheten som hans far Nikolaus Gideon Flodin startat år 1887. (LP 1998-06-26) (Henrik Harnevie, Konservfabrikanter i Lysekils kommun)

- 1902 Doktor Per Fredrik Landelius lämnar Lysekil och flyttar till Borensberg i Östergötland.
- 1902 Till ny ordförande i Lysekils Skyttegille väljs redaktören för tidningen Skärgården, Johan Edvard Westberg. (Lysekils Skyttegille fyller 75 år)
- 1902-01-18 Egendomsköp – Sin halvpart i salteribyggnaden å Stångehuvud jämte hälften i sin därstädes belägna utmarkslott sålde i Lördags herr Fritz Mattsson till konsul Magnus Radhe för obekant pris. (Lysekilskuriren 1902-01-18/KJ)
- 1902-01-25 Lysekil, dess historia och utveckling intill 1860-talet – journalist Ernst Hörmans bok, är utkommen. Pris 1 krona. (Lysekilskuriren 1902-01-25/KJ)
- 1902-01-29 Denna onsdag anordnar arbetarekommunen ett offentligt möte, med föredrag av redaktör Ivar Neuman (anställd på Lysekils-Kuriren) om arbetarrörelsens uppgifter. Mötet, som hålls i Folkets Hus, är besökt av över ett hundratal personer. Diskussion följer på föredraget, och man understryker ytterligare kravet på allmän rösträtt, statskyrkans avskaffande etc. (LAK, sid 16)
- 1902-01-29 Fotogenmotorer som drifkraft för fiskefartyg – Fiskekuttern JOHN WEBB från Grundsund, som av Hushållningssällskapet beviljats ett anslag av 1.500 kronor för inköp av fotogenmotorer som drivkraft har i dagarna med Lysekils Mekaniska Verkstad uppgjort överenskommelse om köp och insättande av 2:ne motorer, vars gemensamma kraft är 12 effektiva hästkrafter.

Erfarenheten har klart visat vilka stora fördelar, som äro förenade med fotogenmotorers användning i alla slags segelbåtar och i synnerhet fiskefartyg, så t.ex. vid stiltje, motvind (om den inte är för stark), vid anlöpande av hamnar, såsom i de norska fjordarne, då makrill till agn skall köpas, men kanske icke finnes på den plats, där fartyget ligger.

En färskare vara skola i allmänhet de fiskare kunna leverera, som ha motorer till drivkraft i sina fartyg, emedan de alltid komma fortare fram, oberoende som de äro av vindstilla och delvis motvind.

Fraktfartyg, som ofta måste betala dryga bogseringsavgifter, skola kunna inbespara icke blott penningar, utan även tid, och "tid är pengar".

De motorer som nämnda verkstad levererar, äro av en ny typ, synnerligen enkla och lättskötta, vilket för fiskare såväl som för sjöfolk är av största betydelse.

JOHN WEBB:s rederi har i stället för en stor motor inköpt två mindre, vilket har den fördelen med sig, att om en av dem skulle händelsevis komma i olag, har man ändå en i reserv. (Skärgården 1902-01-29/KJ)

- 1902-01-29 Ett stort möblerat rum – med egen ingång, passande för en eller två ungherrar, och rum och kök samt garderober och uthus, finnes till uthyrning på Bansviks Bergsgatan n:o 34. (Skärgården 1902-01-29/KJ) [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 15.]
- 1902-02-05 Tillåter mig härmed – för den ärade allmänheten tillkännagiva, att jag lördagen den 8 dennes uti doktor Nilssons hus, vid stora torget, öppnar Kött, Fläsk- och Charkuteriaffär, vilken härmed rekommenderas. Vördsamt, Rudolf Källare. (Skärgården 1902-02-05/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 42A & 42B.]
- 1902-02-13 Sotenäs Sjöassuransförening har bolagsstämma i Lysekil. Förhandlingarna leds av herr Hilmer Johansson från Gravarne. Av revisionsberättelsen för år 1900 framgår att i föreningen varit försäkrade 95 fartyg till ett nettovärde av 182.918 kronor, att under året utbetalats för två förolyckade fartyg 8.984:19 kronor, samt att inkomsterna uppgått till 12.235:43 kronor, och utgifterna till 10.314:69 kronor, vadan nettobehållningen utgjort 1.920:74 kronor.
- I enlighet med revisorernas tillstyrkan beslutar stämman att av de medlemmar som vägrat inbetala tillskottsavgift för 1/2 år 1900, denna skall på laglig väg indrivnas. Ansvarsfrihet beviljas styrelsen för 1900 års förvaltning. (Edmond Bäck. LP 2019-04-26)
- 1902-02-21 Föreningen Folkets Hus i Lysekil u.p.a. har sitt första årsmöte. Av styrelseberättelsen framgår, att styrelsen under året haft mycket svårt att honorera sina förbindelser. Det har inte blivit den fart man trott med inbetalningen och tecknande av andelar, och hade inte stenhuggareförbundet, vars styrelse är förlagd till Lysekil, trätt hjälpande emellan med ett lån på 1.700 kronor hade köpet av fastigheten inte kunnat avslutas. Inbetalda andelar belöper sig till 1.508 kronor. (LAK, sid 86)
- 1902-03-04 Fullmäktige beslutar att upprätta ett nytt reglemente för Brandkåren. En framställan från kommunens tio brandsoldater om ökad lön från 60 kronor till 100 kronor per år remitteras till Brandchefen för yttrande. (PK, 1902)
- 1902-03-12 Sveriges Förenade Konservfabriker – har för sina konserver ”Fyrtornet” erhållit högsta utmärkelsen ”Diplom d’honneur” och guldmedalj å internationella utställningen i S:t Petersburg. (Skärgården 1902-03-12/KJ) (Lysekilskuriren 1902-03-12/KJ)

1902-03-12 Fiskerintendent doktor August Hugo Malm har hemkommit från den internationella fiskerikongressen i S:t Petersburg. (Skärgården 1902-03-12/KJ) (Lysekilskuriren 1902-03-12/KJ)

1902 På fotografiet ses det gamla Folkets Hus på Rosvikstorg. (Foto: Hugo Hallgren) (Ulf Oskarsson, Facebook: Vi som älskar Lysekil 2.0. 2022-04-11)

1902-03-20 Arbetarekommunen anordnar ett allmänt möte i Folkets Hus om rösträttsfrågans läge efter Otterska regeringens till riksdagen den 12 mars inlämnade proposition. Denna innebär bland annat treårigt värnpliksstreck, dubbel rösträtt för gifta samt för ungarlar över 40 år, enmansvalkretsar för storstäderna (för att därmed bevara mandaten åt högern), kommunalt 500 kronorstreck. Detta är ett slag i ansiktet på det svenska folket. Man har trott på en lugn avveckling efter den spända situationen, som rått efter militärriksdagen 1901, då den nya härordningen genomtrufades, men utsikterna härtill sjönk i oroväckande grad efter den 12 mars. (LAK, sid 16)

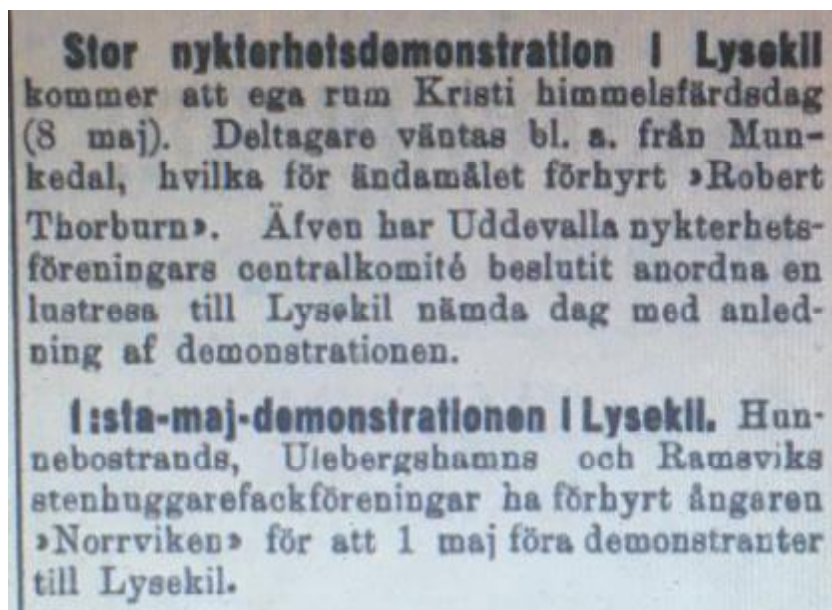
1902-03-29 Ny affär – Undertecknad får härmed tillkännagiva, att jag från och med Onsdagen den 26 mars öppnar Charkuteri- och Matvaruaffär i n:o 58 Strandgatan (Röds hus) och innesluter mig i kunders välvilliga hågkomst. OBS! Charkuterivaror från D. Hasselblads i Göteborg välkända tillverkning. Högaktningfullt, Hilda Hansson. (Skärgården 1902-03-29/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 13.]

1902-04-02 Kommunalfullmäktige [bland annat] – Fru Ottilia Hörmans ansökan att i hennes handelslokal, n:o 27 Gamla Strandgatan, till hämtning avyttra vin i mindre partier än 10 liter, hade redan erhållit kommunalnämndens förord och vann nu även fullmäktiges. (Skärgården 1902-04-02/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 44A.]

1902-04-22 Järnvägskommitténs revisionsberättelse föreligger vid dagens sammanträde med fullmäktige. Bland verifikationerna föreligger en räkning från Badrestauranten den 15 juli 1901. Av densamma framgår följande priser:

8 supar á 2 kronor	16:00
7 pilsner á 30 öre	2:10
8 kaffe á 25 öre	2:00
visky	3:50
cognac	0:60
2 sockerdricka	0:50
36 cigarrer á 15 öre	<u>5:40</u>
Sammanlagt	57:60

Till den sammanlagda kostnaden för representationen för 8 personer kommer 3 kronor i dricks. (PK, 1902)

1902-04-26 **Stor nykterhetsdemonstration i Lysekil** kommer att äga rum Kristi himmelsfärdsdag (8 maj). Deltagare väntas bland annat från Munkedal, vilka för ändamålet förhyrt ”Robert Thorburn”. Även har Uddevalla nykterhetsföreningars centralkommitté beslutat anordna en lustresa till Lysekil nämnda dag med anledning av demonstrationen. (Bohusläningen 1902-04-26)

- 1902-04-26 **1:sta-maj-demonstration i Lysekil.** Hunnebostrands, Ulebergshamns och Ramsviks stenhuggarefackföreningar har förhyrt ångaren "Norrviken" för att 1 maj föra demonstranter till Lysekil. (Bohusläningen 1902-04-26)
- 1902-04-26 **Prova varorna och teckna andelar i** – Lysekils Nya Handelsförening – (Affärslokal: doktor Nilssons hus, Stora torget). En eller flera andelar à 25 kronor, kunna inbetalas under 1 år t.o.m. genom veckoinbetalningar med minst 50 öre mot kvitto till föreningens sekreterare, handelsföreståndare Axel Ågren. Å inbetalda andelar betalas 5% ränta. Obs! Allmänhetens uppmärksamhet fästes därpå att herr Ågren i flera år med framgång förestått dylik affär och har de bästa vitsord. Styrelsen. (Lysekilskuriren 1902-04-26/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 42A & 42B.]
- 1902-05-10 **Ärade allmänhet** – Köp edra skor hos undertecknad, som tillverkar förstklassigt arbete till billigaste pris. Beställningar å reparationer utföres på kort och bestämd tid. Vördsamt, P.A. Malmrot. Doktor Nilssons hus, Lysekil. (Lysekilskuriren 1902-05-10/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 42.]
- 1902-05-16 Kommunstyrelsen beviljas ett anslag på 36 kronor för ordnande av brandattiralj åt fyra mycket fattiga ägare till små hus. (PK, 1902)
- 1902-05-31 Förslag inkomsttaxering 1902:
Handlare Otto Löfving	3.000
Svarvare C.G. Grusell	800
Lysekils Mekaniska Verkstad	3.000
Arbetare Gustav Robert Forsström	750
Handlare K.J. Asp	7.000
Konsul Gustaf Richter	9.466
Lysekils Konservfabrik	4.000
Litograf <u>Gideon Julius</u> Flodin	1.000
Bryggare <u>Johan Gotthard</u> Karlsson	2.000
- (Skärgården 1902-05-31/KJ) (Lysekils-Kuriren 1902-06-04/KJ)
- 1902-06-.. Lysekils Köpings Sparbanks lokal flyttas från J.O. Wallentins hus på Kungsgatan n:o 26 till gamla postlokalen på Kungsgatan n:o 33 vid Kungstorget. (Lysekils Sparbank 125 år, sid 42) [Anm: Dagens adresser är Kungsgatan 37 respektive Kungsgatan 43.]
- 1902-06-21 **Auktion** - Genom offentlig auktion på stället onsdagen den 25 innevarande månad kl 12 på dagen kommer att till den högstbjudande försäljas aflidna Mariana Källares vid Gamla Strandgatan i Lysekil belägna boningshus n:o 53 jämte tillhörande uthus. Huset som nyligen reparerats är i utmärkt godt stånd med införd vattenledning, indeladt i två rum och kök. Betalnings- och öfriga villkor kungöras före utropet. Flat den 16 juni 1902, H.E. Johansson (Lysekils-Kuriren 1902-06-21/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 17 (Hus III).]

- 1902-06-28 I vår nya kyrka – har mögel observerats på ett och annat ställe. Detta faktum torde nog bero dels därpå, att man under vintern, säkert av ekonomiska skäl, varit alltför sparsam med eldningen, dels därpå att man ej anordnat vädring. Som bekant spela de två första åren efter en granitbyggnads tillkomst en betydelsefull roll för dess framtida bestånd och soliditet, och härvid gäller det närmast tillräcklig eldning och planmässig vädring. Grindar har nu uppsatts i kyrkan; därmed är sörjd för nödvändig vädring, och vi hoppas, att kyrkorådet framgent skall draga försorg om, att vårt härliga tempel bevaras i det mönstergilla skick, vari det avlämnades av kyrkokommittén. (Skärgården 1902-06-28/KJ)
- 1902-07-07 Motorer och fiskefartyg – På hemställan av tre fiskare från Näset, Bohuslän, om anslag för insättande av motorer i fiskefartyg har länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott tillstyrkt ett räntefritt lån å 6.000 kronor med 10 års amortering och hypotek av fartyg försäkrat i Göteborgs och Bohusläns fiskareförening. (Skärgården 1902-07-07/KJ)
- 1902-07-27 En lägenhet – med ett rum och kök finns till uthyrning genast i huset n:o 1 Rinckenäsgränd. N.O. Lycke. (Skärgården 1902-07-27/KJ)
- 1902-07-.. Under sommaren finns följande badgästseglare i Lysekil förtecknade:
ANNIE	H. Berntsson, Fiskebäckskil,
BELE	A.J. Pettersson, Fiskebäckskil,
BLENDÅ	Niklas Börjesson, Fiskebäckskil,
DAGA	J. Johansson, Fiskebäckskil,
DAGA	L. Wikberg, Fiskebäckskil,
DIVA	Hjalmar Lundin, Lysekil,
DORADE	J. Larsson, Fiskebäckskil,
DUFVAN	Anton Börjesson, Lysekil,
ELIDA	C.J. Abrahamsson, Fiskebäckskil,
ELISE	S. Abrahamsson, Fiskebäckskil,
EMMA	B.A. Andersson, Fiskebäckskil,
FRIDA	A. Berg, Fiskebäckskil,
GÖTA	L. Kullberg, Fiskebäckskil,
HEDVIG	J.H. Jakobsson, Fiskebäckskil,
HILDA	A. Lindbom, Lysekil,
IVAR	J.A. Johansson, Fiskebäckskil,
NORDKAP	O. Andersson, Fiskebäckskil,
SVANEN	A. Larsson, Fiskebäckskil,
SVEA	O. Dahlqvist, Fiskebäckskil,
THOR	O.M. Larsson, Fiskebäckskil,
TÄRNAN	Martin Andersson, Oxevik,
VIKTORIA	O. Olsson, Lysekil. (Skärgården 1902-07-29/KJ, 1902-07-30/KJ) (Arvid Sandell, LP 2002-05-24)

1902-07-29 **Extrablad av Skärgården - Vid Vålgörehetsbazaren.**

Vålgörehetsfonderna vid Lysekils Havsbadsanstalter. Ur medicine doktor A. Wides föredrag vid allmänna svenska läkarmötet i Örebro 1901 anför vi följande: "Ett förhållande av betydelse för Lysekils Havsbadsanstalters utveckling bör ej lämnas obeaktat, nämligen att här redan grundades ett par understödsfonder, vilka varit av synnerligen stor nytta".

Den första fonden, stiftad år 1860 och då benämnd "Badgästernas i Lysekil fond", är avsedd för behövande sjuka badgäster. Ränteavkastningen utgår dels till obemedlade ur Pauvres-Honteux-klassen, dels till understöd åt den fattiga befolkningen i länet, då badkur är behövlig. Bland grundläggarna till denna fond må med tacksamhet nämnas häradsövding Emil Lindegren och hovrättsråd Theodor Westrin. Under sommaren 1901 erhöles 143 personer fria bad i Lysekil.

Ur den andra fonden, "Badbetjäningens i Lysekil pensionsfond", stiftad år 1876, utgår av räntemedlen belopp å 50 kronor, till varje pensionär. För närvarande åtnjuta 14 före detta badbetjänade sådan pension. Bland de personer, som ivrigast arbetade för denna fond vid dess bildande, räknas i främsta rummet fru Eleonore Nydqvist och för fondens förkovrande i senare tid fröken Hilma Ekström.

Båda dessa fonder ha under årens lopp småningom förökats genom de mer burgna badgästernas offervillighet, så att fonderna nu uppgå, den förra till 15.540 kronor, den senare till 16.737 kronor.

Badbetjäningens pensionsfond har dessutom erhållit 2.000 kronor detta år genom testamente efter grosshandlare J. Scharp och hans fru, född Westman.

Sommaren 1896 lades grundplåten till en tredje fond, avsedd att i snaraste framtid möjliggöra uppbyggandet av ett sjukhem för badgäster i Lysekil, i första rummet för att låta Pauvres Honteux få bo fritt, eller kanske i en framtid få allt fritt vid kurorten, men därjämte bör sjukhemmet även vid inträffade sjukdomsfall kunna bliva en tillflyktsort även för betalande badgäster. Denna fond äger för närvarande en tillgång av 5.500 kronor.

Lysekils badbolags styrelse inlämnade till Göteborgs och Bohusläns landsting 1900 anhållan om något understöd för sjukhemmets snara fullbordande samt något understöd till bidrag för de fria baden. Intetdera beviljades ... (Skärgården 1902-07-29, IMG 0349 – IMG 0350/PS) [Anm: Fotografera [karta över Lysekil](#).]

1902-07-30 På Lysekils badsällskaps Vålgörehetsbazar framförs bland annat folkdanser. Bland deltagarna finns fröken Gertrude Odenrantz, fröken Karin Weinberg och kandidat Gustaf Rothman. (Skärgården 1902-07-30/KJ)

1902-07-30 Karta över Lysekil ... (Skärgården 1902-07-30/KJ) [Anm: detta skall följas upp!]

1902-07-30 **Lysekilsvisa, vid välgörenhetsbazaren 1902.**

En enda kurort i världen gives,
Där varje människa ständigt trives,
Där sorg och ledsnad åt fanders drives,
Det är vår kurort, är Lysekil.

Varhelst i världen Du kosan vänder,
Ja, rent ut sagt i all världens länder,
Man vet, att just invid Gullmarns stränder,
Där finnes Badorten Lysekil.

Men världens oro oss här ej dårar,
Och intet grubbel vår panna fårar,
Här gjuts ej annat än glädjetårar,
Här i vårt härliga Lysekil.

Här varje badgäst sin hälsa sköter,
Att inga krämpor man mera möter,
Om blott sin corpus man riktigt blöter,
I Gullmarns böljor vid Lysekil.

En var här njuter det salta vatten,
Får god aptit och god sömn till natten,
Och samlar hälsa, den bästa skatten,
Som kan förvärfvas i Lysekil.

På restaurangen den glade sällen
Hörs glamma friskt uti sommarkvällen,
Ty glädje finns ej på många ställen,
Så fri från tvång som i Lysekil.

På "Trampen" vandra i månskensstunder
De unga par, det är se´n ej under,
Nej, just därför på så goda grunder,
Förlovning stiftas i Lysekil.

Jag föreslår, att i dag vi dricka,
Var ungersven med sin egen flicka,
Se´n in i framtiden glatt vi blicka
Och minnas tacksamt vårt Lysekil.

Vän av Lysekil.

(Skärgården 1902-07-30, IMG 0352 – IMG 0354/PS)

- 1902-08-11 Lysekils Begravningsbyrå – C.J. Nordström – Gamla Strandgatan n:o 56 rekommenderar sitt väl sorterade lager av Likkistor, Svepningar, Kransar och Band till ytterst billiga priser. Order från landsorten expedieras, även genom telefon n:r 67. Obs! Finare likkistor finnas. (Skärgården 1902-08-11/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 20.]
- 1902-08-11 En källarlägenhet – med två rum och kök till uthyrning den första oktober Blekebacken n:o 10. (Skärgården 1902-08-11/KJ) [Anm: Dagens adress är Blekegatan 10.]
- 1902-08-18 8 stycken – dugliga tunnbindare få genast plats för tillverkning av silltunnor hos A. & J. Tobisson, Lysekil. (Skärgården 1902-08-18/KJ)
- 1902-08-20 En eka bortkom i Ålevik, Lysekil, natten till den 13 dennes. Den var 1 och ½ år gammal, tjärad och oljad, mörkare inuti, ljusare utvändigt och med kölen bortslagen. Rättsinnige tillvaratagaren eller den som kan lämna upplysningar om ekan ombedes underrätta Kurirens expedition mot vedergällning för havda besvär. (Lysekilskuriren 1902-08-20/KJ)
- 1902-08-30 Kungörelse – Genom öppen och frivillig auktion som förrättas å undertecknads kontor härstädes Torsdagen den 4 nästkommande september kl 2 e.m. låta grosshandlare Fredrik Carlssons sterbhus delägare samt handlande J.O. Wallentin försälja sin gemensamt ägande fastighet, före detta Wennergrenska huset, beläget å ofri tomt vid Konsulliden i Lysekils köping, med adress Gamla Strandgatan n:o 81. Villkoren tillkännagivas vid auktionen och bör köpare vara beredd att för den del av köpeskillingen, som inte kontant erlägges, ställa fullgod säkerhet, närmare meddelas av undertecknad. Lysekil den 15 augusti 1902, efter anmodan Viktor Hyllengren. (Lysekilskuriren 1902-08-30/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 7.]
- 1902-09-02 "Ensamjungfru. Plats finnes nu genast i två personers hushåll för stadgad och ordentlig jungfru, kunnig i enklare matlagning samt i öfrigt inom hus förekommande. Ingen göre sig besvär, som ej motsvarar dessa fordringar. Lön 10 kronor i månaden. Fru Olivia Landeberg, Lysekil." (Bohusläningen 2002-09-10)
- 1902-09-10 Förslag föreligger om bibanor från Bohusbanan till Lysekil, Grebbestad, Svanesund, Tjuvkil och Ström vid Lilla Edet. (1902?) Av de föreslagna bibanorna ut till kusten blir sedan endast ett projekt genomfört, nämligen banan Munkedal - Lysekil, vilken byggs i privat regi. Övriga linjer kommer ej till stånd. Strömstads förhoppningar om en fortsatt utbyggnad till Mon och till Malung grusas också.
- 1902-09-10 Badgästerna i Lysekil ha enligt matrikeln intill 10 september varit 1.739. Samma dag förra året var antalet 1.912. (Bohusläningen 1902-09-13)

- 1902-09-13 Kuttern RETRIEVER av Gullholmen räddar i orkan vid Doggers bankar elva man ur besättningen från barken SALO av Mariehamn på Åland. (LP 1997-01-10)
- 1902-09-13 Ett á två rum och kök – i gott skick önskas hyra i Lysekil av familj på 3 personer från den 1 oktober. Reflektanter torde inlämna anbud till Mekaniska Verkstaden härstädes. (Skärgården 1902-09-13/KJ)
- 1902-09-15 Ett rum – åt gatan med egen ingång och passande till handel eller kontor uthyres från 1 oktober. Kungsgatan [n:o] 6, J.A. Andersson. (Skärgården 1902-09-15/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan ...]
- 1902-09-21 Arbetarna i Krokstrand inviger sitt Folkets Hus, det första i Bohuslän. En av talarna vid invigningen är Wilhelm Olsson från Lysekil. (Krokstrand 1870-1940, Skärvor från en stenhuggarepok, sid 12-13) [Anm: Om arbetarna i Krokstrand har byggt sitt eget Folket Hus är de kanske först i Bohuslän. Uppenbarligen är dock Lysekil före med sitt inköpta Folkets Hus.]

- 1902-09-21 Lysekils förste kyrkoherde Vilhelm Bastholm installeras i sitt ämbete den 21 september 1902 av biskop Edvard Herman Rodhe. Installationen var bevisligen en stor händelse i stan. Det blev ”lapp på luckan” om man säger så och idag hade knappast myndigheterna tillåtit att det var fullpackat även i mittgängen.

Vilhelm Bastholm var min farfar och avled redan 1909, bara 45 år gammal, i akut blindtarmsinflammation. Tre månader efter hans bortgång föddes min far.

(Sven Bastholm, Facebook: Foton från gamla Lysekil. 2020-03-15) [Anm: Familjen Bastholm bor på Stora Kyrkogatan 8. Vilhelm Bastholm avlider 1909-10-01.]

- 1902-09-22 Kungörelse – All sköljning av kläder i Lassemyren är vid 5 kronors vite förbjuden. Hälsovårdsnämnden. (Skärgården 1902-09-22/KJ)
- 1902-09-22 Carl Johan Forsström erhåller andra pris i skyttetävling. (Skärgården 1902-09-22/KJ)
- 1902-09-24 Trevna lägenheter – vardera om 3 rum och kök (1 större och 2 mindre) i Wenner-grenska husets andra våning, uthyres från 1 oktober av J.O. Wallentin. (Skärgården 1902-09-24/KJ) (Lysekils-Kuriren 1902-09-27/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 7.]
- 1902-10-01 **Med motorbarkass** begåvo sig igår mekanikern herr Laurin med ett par man från Lysekils Mekaniska Verkstad till Göteborg. Barkassen var svenska statens och disponeras av professor Pettersson å Holma för hydrografisk-biologiska anstaltens räkning. Den insatta motorn är tillverkad å mekaniska verkstaden härstädes och är ensam i sitt slag i fulländning. Den tager endast ett obetydligt utrymme, går utan buller och kan gå back eller fram som en ångmaskin, ävensom fort och sakta. Båten kan göra 5-6 knop, en mycket stor hastighet för en så liten farkost. (Lysekils-Kuriren 1902-10-01/KJ)
- 1902-10-04 En större slip, särskilt avsedd för upptagande av kuttrar och skärgårdskoster i allmänhet, är under anläggning å Fridhem och närmar sig nu sin fullbordan. Solitt och praktiskt konstruerad som den är, kommer den helt säkert att bli flitigt anlita. Ägarna, herr A. & J. Tobisson, vidtaga även förberedelser till byggande av en mindre slip intill den förra. (Skärgården 1902-09-22/KJ)
- 1902-10-06 Professor Otto Petterssons – intressanta och instruktiva föredrag över ämnet: ”Är det lämpligt att införa fiskefartyg med maskinkraft vid det svenska havsfisket?” har nu utkommit i separat tryck ur Lantbruksakademiens Handlingar och Tidskrift. (Skärgården 1902-10-06/KJ)
- 1902-10-15 Den, som kan leda i bevis, vem som knivskurit småträden vid Rosviks trekant, erhåller hederlig vedergällning av Föreningen Lysekils Vänner. (Skärgården 1902-10-15/KJ)
- 1902-10-25 En Kolibribåt – med benzinmotor har i dagarna inköpts från Göteborg av konsul Magnus Radhe härstädes. Motorn är av nyaste konstruktion och den lilla prydliga farkosten kan uppnå en fart av ända till 6½ knop. (Lysekils-Kuriren 1902-10-25/KJ)
- 1902-10-29 Den upphalningsslip, som, enligt vad vi förut nämnt, bröderna A. & J. Tobisson låtit inrätta å Fridhem vid Lysekil, är nu klar att anlitas. Förträffligt

- belägen som den är, avhjälper den helt säkert ett behov i vår bygd. Se i övrigt omstående annons! (Skärgården 1902-10-29/KJ)
- 1902-10-29 Undertecknad upptager fartyg på sin nybyggda Upphållningsslip och kan såväl drivning som timmerarbeten jämte smiden [som] utföras av vana personer. Lysekil den 24 oktober 1902, A. & J. Tobisson. (Skärgården 1902-10-29/KJ)
- 1902-10-.. Karl Ivar Neuman slutar som redaktör och ansvarig utgivare för Lysekils-Kuriren och flyttar till tidningen Ny Tid i Göteborg. (SBL, Band 26)
- 1902-11-01 Undertecknad upptager fartyg på sin nybyggda Upphållningsslip och kan såväl drivning som timmerarbeten jämte smiden [som] utföras av vana personer. Lysekil den 24 oktober 1902, A. & J. Tobisson.
- 1902-11-01 Å nya slipen vid Fridhem har i veckan upptagits det första fartyget, en galeas från Smögen, vilken märkligt nog bär samma namn som slipen - FRIDHEM. (Skärgården 1902-11-01/KJ) (Arvid Sandell, LP 2003-09-19)
- 1902-11-02 "I välgörenhetens tjänst! Äfven denna vinter komma damer af societeten i Lysekil att afhålla så kallade symöten för fattiga barns beklädnad." (Bohusläningen 2002-11-01)
- 1902-11-07 Lysekils Mekaniska Verkstad har 14 arbetare. På företaget bildas den första fackföreningen, avdelning 116 av Svenska Järn- och Metallarbetareförbundet. Det är sex arbetare och en egen företagare som bildar föreningen. Styrelsens förste ordförande blir smeden Nils Kristian Löfvendahl, som alltså ej är anställd på SKV. (SKV, sid 15) (Hfl) [Anm: Löfvendahl är född 1866-09-02 i Horsens, Danmark, av svenska föräldrar.]
- 1902-11-.. Jakten VIKING från Uddevalla går på ett grund utanför Lysekil och bärgas av Lysekils Dykeri- och Bärningsbolags ångare HERCULES till Stångehuvuds hamn. Jakten säljs i befintligt skick till bärningsbolaget. (Bohusläningen 2002-11-12)
- 1902-11-12 Ett möblerat rum – för två hyggliga ungarlar finnes att hyra hos snickare C.J. Nordström, Gamla Strandgatan [n:o] 80. (Lysekils-Kuriren 1902-11-12/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 5B.]
- 1902-11-22 Egendomsaffär – Handlare J.O. Wallentin har i dagarne försålt huset n:o 81 Gamla Strandgatan (Wennergrenska huset) till värdshusvärd Anders Dahl härstädes till pris, som ej bekantgjorts. (Skärgården 1902-11-22/KJ) (Lysekils-Kuriren 1902-11-22/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 7.]
- 1902-11-29 **Grötön köpt** är den stora nyheten för dagen i Lysekil. Kommunalfullmäktige beslöto nämligen i torsdags, före det offentliga sammanträdet att på egen risk

passa tillfället inköpa den stora, i Lysekils hamn liggande Grötön, för att sedan hembjuda den till kommunen för samma pris – 95.000 kronor.

Tillfället ansågs lika gynnsamt som det utan utan tvivel var flyktigt och stadens ledande män ansågo sig icke kunna riskera att det ginge dem ur händerna genom att utlysa kommunalstämma och därigenom även kanske framkalla spekulanter som uppdrivo priset. Det Lysekil, som tror på sin framtida utveckling, på en järnväg och ett därav följande uppsving, hälsa säkert denna underrättelse med glädje. ”En bit av Sverige är erövrat från engelsmännen”, kan ju patentfosterlandsvännen säga; ett gott område för fabriker och upplagsplatser är oss förvärvat, instämmer den praktiske lokalpatrioten. (Skärgården 1902-11-29/KJ) (Lysekils-Kuriren 1902-11-22/KJ)

- 1902-12-10 Röstberättigade vid det stundande borgmästarevalet härstädes äro: <fotograferas> (Skärgården 1902-12-10/KJ)
- 1902-12-17 **Borgmästarevalet** härstädes i går företedde en enighet, vilken lämnade ett nytt och talande bevis på den solidaritetskänsla, som plågar utmärka vårt samhälle i viktigare ärenden. Utgången vittnar därjämte högt om vidden av det förtroende, man hos oss hyser till den man, tf hovrättsfiskalen i Jönköping, Axel Ludvig Sundberg, som den allmänna opinionen önskar måtte utses till vår stads förste styresman. (Skärgården 1902-12-17/KJ) (Lysekils-Kuriren 1903-03-14) (B1927, FK1918) [Anm: Axel Ludvig Sundberg är född 1869-11-11 i Västervik.]
- 1902-12-25/27 En häftig storm blåser upp på juldagen och drabbar västkusten hårt. Kallbadhus, magasin och småbyggnader i Lysekil, Marstrand, Varberg, Falkenberg och Halmstad slås sönder. I stendistriktet sopas stenhuggarskjul bort. Telegrafförbindelserna med Norge, Danmark, England, Frankrike och Tyskland bryts, likaså telefonledningarna mellan Göteborg och skärgården. (Krantz, Vinterland, sid 156-158)
- 1902-12-29 Till årets sista fullmäktigemöte anhåller poliskåren att kommunen måtte anslå ett belopp som placeras räntebärande för att bilda en grundfond för en blivande pensionsfond för poliserna. Fullmäktige anser att en särskild fond vore onödig och att pensionering kan beslutas i varje särskilt fall. (PK, 1902)
- 1902-12-31 Kunglig Maj:t tillsätter en Landstormskommitté som får i uppdrag att göra en allsidig granskning av generalstabschefens förslag. (Dunér, Sveriges Landstorm, sid 166-167)

./